

Inatsisartunut ilaasortaq
Suka K. Frederiksen
Siumut

11-02-2016
Suliap nr.2016-2618
All. nr 2104115

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Allak.: +299 32 20 73
Email: iklin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Uran pillugu radiukkut § 37 naapertorlugu apeqqutip nr. 032-p akineqarnera

Asasara Suka K. Frederiksen

Saaffiginnissutsinnut qujallunga akissuteqaat ataani allassimasoq nassiunneqarpoq:

1. Raadiukkut tv-kkullu aallakaatitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 8. Juni 2014-imeersumi § 20-ip atuutsinneqarnissaata qulakkeersimannissaa Naalakkersuisunit qanoq nakkutigineqarpa?

Akissut:

Kultureqarnermut Naalakkersuisoqarfik KNR-imik 'Inunnik Sullissinissamik naammassissat pillugit Isumaqatigiissut' -mik ukiut sisamakkaarlugit radioqarfiup aallakaatitagaani pingaarnertut kissaatigineqartut pillugit isumaqatigiissuteqartarpoq.

Saniatigut ukiumi qaangiuttumi radioqarfiup suliarisimasai pillugit 'Inunnik Sullissinermut Nassuiaammik' tassunga atatillugu suliffeqarfiup ukiumoortumik naatsorsuutai aamma siulersuisunit ukiumoortumik nalunaarutip saniatigut malitseqartitsinertut ukiut tamaasa KNR-i nassiussissaaq. Taassuma saniatigut Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik KNR-imik sulinermut tunngatillugu ingerlaavartumik attaveqartarpoq.

Tassunga ilanngullugu suleriaatsimut naleqqiullugu oqaatigineqarsinnaavoq; ingerlatsinermut immikkoortoq, suliffeqarfik (soorlu assersuutigalugu KNR) akisussaasuusup ataaniittoq, ataaniittunut suliffeqarfinnut tunngatillugu suliffeqarfiup aalajangersimasup inatsit atuuttoq eqquutsinnera nalinginnaasumik 'immikkoortunik nakkutilliisutut' taaneqartartup ataanni inissisimavoq. KNR-imut tunngatillugu inatsimmik qaangiinnaasoqarsimassappat siulersuisunut uparuarneqassaaq, suliffeqarfimmi oqartussatut qullersaapput, KNR-ip sulinerani malittarisassat eqquutsinneqarnissaanut nalinginnaasumik pingaarnertut akisussaasuuput.

2. Aallakaatitassiami "Aatsitassat Uranitallit nioqqutigisinnaalerpagut" aallakaatitassior tup illuatungiliuttut "IA politikkiat atorlugu" ingerlatitsivoq, tamanna Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 8. Juni 2014-meersumi § 21 imm. 2-mik unioqqutitsineruvoq
 - a) Tamanna pillugu Naalakkersuisunit KNR-ip siulersuisunut piumasaqaateqarnikkut kinguneqartitsisoqarniarpa?

Akissut:

Naammagittaalliuut saqqummiunneqartoq KNR-imit iliuuseqarfigineqareermat annerusumik kinguneqartinnissaa eqqarsaatigineqanngilaq.

- b) Naalackersuisunit § 21 imm.2-p atortinneqarnera qanoq qulakkeersimatinneqarpa? Ima oqaasertalik: “KNR-ip [...] politikkikkut isummamik qinngarsuilernissamut aqqutissiuqataasinnaasunik aallakaatitsisoqannginissaa qulakkiissavaa”?**

Akissut:

Nalilerneqarpat KNR-ip soorlu assersuutigalugu § 21, imm 2 eqquutinnikkaa imaluunniit allatut KNR pillugu imaluunniit tusagassiorfik alla naammagittaalliorusuttoqarpat suliamik ingerlatsineq imaattarpoq, naammagittaalliuut tusagassiorfimmuut pineqartumut siullermik nassiunneqassaaq. Tamanna naammaginartumik inerneqanngippat eqqunngitsuliorfigineqartoq Kalaallit Nunaanni Tusagassiuutit pillugit aalajangiisartunut naammagittaalliuuteqarsinnaavoq, Tusagassuisarnermi akisussaassuseqarneq pillugu Inatsit tunngavigalugu tusagassiuutinut naammagittaalliornernut tunngatillugu naammagittaalliorfissatut qullerpaatut pilersinneqarput. Taamatut ilusiliineq 'akuliunnani nammineertitsinermik' taaneqartartumik qularnaasivoq – politikkikkut suliaqartut tusagassiuutit imarisassaannik sunniuteqarsinnaajunnaarsillugit.

- 3. Naalackersuisunit KNR'ip siulersuisuinut erseqqissaatigineqarniarpa? Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 8. Juni 2014-imeersumi § 23 naapertorlugu, taanna ima oqaasertalik: “Paasissutissiisarnermi tunngaveqarluartarnissaq nakerisarsiortannginnissarlu pingaartinneqassapput, taamatuttaaq inatsimmut nalinginnaasumik nassuiaatini itisilerneqartoq: Aalajangersakkap siunertaraa KNR-ip KNR-ip tunngaveqarluarnerata nakerisassarsiuunnginneratalu erseqqissarnissaat, taamalu aallakaatitassiorfiup uppernassusianik qulakkeerinnilluni.” “**

Akissut:

KNR-ip siulersuisuinut ilaasortanngornermi ilaasortat inatsisip tunngavianik matumani ilanngullugu Raadiukku tv-kkullu aallakaatitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 8. Juni 2014-imeersumik ilisimatinneqartarput. Saniatigut suleriaasiuvoq Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Iisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfik periarfissatigut siulersuisunut, aqutsisunut aammalu pisariaqarpat KNR-imi sulisunut ataasiakkaanut inatsimmik atuuttumik tassunga pisariaqartitsineq malillugu itisilersuissalluni.

- 4. Qulaani apeqqutit toqqammavigalugit Raadiukku tv-kkullu aallakaatitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 8. Juni-meersumi § 54, imm. 2 naapertorlugu KNR-ip siulersuisuinut Naalackersuisut nalunaarusiortoqarnissaannik piumasaqarniarpat? KNR-imi nuna tamakkerlugu tusagassiiarnikkut aallakaatitassiorarnikkullu tamatigoortussaataitanermut illuinnaasiunnginnisamullu ingerlatsinissamik piumasaqaatit pillugit?**

Akissut:

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfik suliarnut tassunga atatillugu suliniutit KNR-imit aallartinneqartut pillugit allakkatigut ilisimatinneqareerpoq aamma qulaani apeqquut 2a-mut akissut, taamaattumik suliarni annertunerusumik iliuuseqarnissamut pissutissanngitsaq Naalackersuisut isumaqarput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta

Nivi Olsen

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu matumuuna Naalakkersuisunut imaattunik apeqquteqaatinik saqqummiussivunga:

Apeqqutit:

1. Raadiukkut tv-kkullu aallakatitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 8. Juni 2014-imeersumi § 20-ip atuutinneqarnissaata qulakkeersimanissaa Naalakkersuisunit qanoq nakkutigineqarpa?
2. Aallakaatitassiami “Aatsitassat Uranitallit nioqqutigisinnaalerpagut” aallakaatitassiortup illuatungiliuttut “IA politikkiat atorlugu” ingerlatitsivoq, tamanna Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 8. Juni 2014-meersumi § 21 imm. 2-mik unioqqutitsineruvoq
 - a. Tamanna pillugu Naalakkersuisunit KNR-ip siulersuisinut piumasaqaateqarnikut kinguneqartitsisoqarniarpa?
 - b. Naalakkersuisunit § 21 imm.2-p atortinneqarnera qanoq qulakkeersimatinneqarpa? Ima oqaasertalik: “*KNR-ip [...] politikikkut isummamik qinngarsuilernissamut aqqutissieqataasinnaasunik aallakaatitsisoqannginissaa qulakkiissavaa*”?
3. Naalakkersuisunit KNR’ip siulersuisinut erseqqissaatigineqarniarpa? Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 8. Juni 2014-imeersumi § 23 naapertorlugu, taanna ima oqaasertalik: “*Paasissutissiisarnermi tunngaveqarluartarnissaq nakerisarsiortannginnissarlu pingaartinneqassapput, taamatuttaaq inatsimmut nalinginnaasumik nassuiaatini itisilerneqartoq: Aalajangersakkap siunertaraa KNR-ip KNR-ip tunngaveqarluarnerata nakerisassarsiunnginneratalu erseqqissarnissaat, taamalu aallakaatitassiorfiup uppennassusianik qulakkeerinnilluni.*”
4. Qulaani apeqqutit toqqammavigalugit Raadiukkut tv-kkullu aallakaatitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 8. juni-meersumi § 54, imm. 2 naapertorlugu KNR-ip siulersuisinut Naalakkersuisut nalunaarusiortoqarnissaannik piumasaqarniarpat? KNR-imi nuna tamakkerlugu tusagassiisarnikkut aallakaatitassiorarnikkullu tamatigoortussaataaernermit illuinnaasiunnginnisamullu ingerlatsinissamik piumasaqaatit pillugit?

(Inatsisartuni ilaasortaq Suka K.Frederiksen, Siumut)

Tunngavilersuut:

Radiukkut tv-kkullu aallakaatitsisarneq pillugu inatsisartut inatsisaat naapertorlugu KNR tamatigoortumik assigiinngitsuni atugaasut qanoq assigiinngisitaartiginerinik takussutissiisussaataavoq.

Tamanna suliassaq naammassineqarneq ajortoq arlaleriarluni takussutissaqarpoq, soorluttaq Ilisima-

tusarfimmi tusagassiuutit pillugit ph.D-ertup misissuinerminut atatillugu allaaserisimagaa¹ nunat-sinni tusagassiuutit politikip ingerlanneqarnerani attuumassuteqarnerat pillugu allaaserisamini, tusagassiuutit imminnut paasinninnerat equngasooq, tassa namminneerlutik isumartik naapertorlugu isorinnittumik suleriuseqarlutik suliassartik taamaalillutik nammassisarlugu, kisiat misissuinerup takutippaa aallakaatitassiani eqqartorneqartartut allap isaanit isigalugit eqqartorneqartarneri amigaataasooq, taamaalilluni illuinnaasiortumik aallakaatitsisarneq atugaasooq.

Taassuma kinguneranik tusagassiuutit innuttaasunik kiffartuussinissamut pisussaaffitsik tamakkii-sumik naammassineq ajoraat, assilissamik equngasumik ilisimasarlu aallaavigalugu oqallinis-saagaluamik pititsinatik kukkusumik tunngaviliillutik amerlasoorujussuartigut tusagassiiartut.

Allaaserisami inerniliaaqatut taaneqarsinnaasumi allaaseraa ima:

*“godbidjournalistik” leveret direkte af interessenter; er mere ukritisk. [...] reproducerer de budskaber regeringen, partierne og enkelte politikere præsenterer. Dermed hjælper medierne ikke borgeren til på et oplyst grundlag at kunne deltage i samfundsdebatten og påvirke vigtige beslutninger.”*² Toqqaanartumik nutserlugu: *“mamarunasaarlugu tusagassiiineq” soqutigisalinmit toqqaanartumik sassaallitutigineqartoq, isornannginnerusarpoq. [...] Naalakkesuisunit, partiinit politikkeriniillu ataasiakkaanit isummat. Taamaalillutik tusagassiiisarfiit/tusagassiiortut innuttaasut ikorfartorneqq ajorpaat inuiaqatigiinni oqallinnermi ilisimasat aallaavigalugit peqataasnissaanik aalajangiivissallu pingaarutillit sunneeqataaffigalugit.”*

Aallakaatitami pineqartumi aallakaatitassiiortup Parti Siumut aallakaatitsinermi najuutinngitsoq sinnerlugu arlaleriarluni oqaaseqartarpoq, assersuustigalugu ima *“Siumut qineqqusaarnerup nalaanni oqartarmata, ulorianarneranut tunngasunik oqaaseqarusunngilagut”*, *“Sapinngilagut”*, *“Qumunngilagut il.il.”* oqartinneqarput, taamaattoqarsimanera uppernarsarneqarnissaa kissaatigaara.

Aatsitassarsiorneq uranitallit pillugu aallakaatitassiami uteqattaartumi KNR-imi akisussaasunit ersarissumik nassuiaatigineqartariaqarpoq soq illuinnaasiortumik taamatut saqqummiussisaqattaarneq akuerineqaannarnersoq.

Illuinnaasiunngitsuminngooq saqqummiussisoqarli, ILUMUT qaalimi Siumut sinnerlugu oqaaseqarnissamik periarfissaqartinneqarisa aamma isigut kisitta atorlugit saqqummiussisinnalluta, soorluttaaq IA-mi siulittaasooq annertunerpaamik KNR-miit aallakaatitami periarfissinneqartoq.

Sunniiniarneq sakkortunerpaamik ingerlanneqarpoq, qangaana Siumut sinnerlugu KNR oqaaseqartartorilersimagippu? *“Aatsitassat uranitallit nioqqutigisinnaalerpagut”* –mi Siumut arlaleriarluni oqartinneqartarpoq UFFALI SIUMUMIIT PEQATAASOQANNGITSOQ!!

Sunniiniarneq ingasappallaartoq pillugu §37 atorlugu apeqquteqarpunga paasiumallugu naalakker-suinikkut akisussaasup ilumut pisoq illuinnaasiunngitsumik ingerlatsiviunera qulakkeeqqaneraa?

Akuerilluinnarpara illuatungeriit oqallisissasut tamatta periarfissinneqarluta, kisiannilli qanorluuniit isumaqaraluaanni tamarmik inissaqartinneqarlutik.

Tamanna partiilersuunnagu illersugassaraarput, Naapertuilluarneq ujartorutsigu tamanut atortittariaqarpoq

¹ Mediernes rolle i den politiske proces – en diskussion af mediernes output

² Ibid: 7